

PROTOKOLL FRA HOVEDSTYREMØTE 10. FEBRUAR 2016

Til stede:

Hovedstyret: Øystein Olsen, Jon Nicolaisen, Egil Matsen, Hilde Myrberg, Kjetil Storesletten, Karen Helene Ulltveit-Moe, Kathryn M. Baker og Steinar Juel

Varamedlem:

Fra de ansatte: Gøril B. Havro (sak 34-37 og 50-51)

Fra Deloitte: Aase Aa. Lundgaard og Henrik Woxholt (sak 35, 36 og 38)

Administrasjonen: Yngve Slyngstad (sak 38-42), Trond Grande (sak 35-44), Dag Huse (sak 41), Karsten Kallevig (sak 42), Hege Gjerde (sak 35, 36 og 38), Sirine Fodstad (sak 37), Merethe Riddervold (sak 35-41 og 43-44), Jannecke Ebbesen (sak 34-37 og 50-51), Kathrine Stang Ottesen (sak 34-37, 43-45 og 50-51), Ørjan Agdesteen (sak 34-36, 38, 44-45, 47 og 50-51), Ingunn Valvatne (sak 35-36, 38-41, 43-45, 47 og 50-51), Jane Haugland (sak 37), Ida Wolden Bache (sak 46), Olav Bø (sak 47), Roger Rake (sak 47), Sindre Weme (sak 48), Knut Sandal (sak 48), Anna Grinaker (sak 48), Line Vogt (sak 35 og 36), Mads G. Kristensen (sak 43), Renate Haugen (sak 43), Birger Vikøren (sak 34-45 og 50-51), Pål Haugerud (sak 38-41 og 47), Runar Malkenes (sak 35-41 og 46-47), Bjarne Gulbrandsen (sak 34-52), Sigrid Iglund (sak 34-41 og 43-52)

Til orientering var utsendt sammen med saksdokumentene:

- Opptjening og utbetaling av prestasjonslønn for 2015
Notat av 4. februar 2016 fra NBIM
- Eiendomsforvaltningen - Referat fra møte i REIB 27. januar 2016
Notat av 3. februar 2016 fra NBREM
- Eiendomsforvaltningen - Oppdatering IFT sak 19/2016 – Project Exchange
Notat av 3. februar 2016 fra NBIM
- SPU – forslag til endrede bestemmelser om nytt produktbasert kullkriterium i rammeverket for ansvarlig forvaltningsvirksomhet mv.
Brev av 27. januar 2016 til Finansdepartementet
- Endringer i mandatet for Statens pensjonsfond utland
Brev av 28. januar 2016 til Finansdepartementet
- Endringer i mandatet for forvaltningen av Statens pensjonsfond utland – supplerende risikoramme og nye krav til rapportering
Brev av 1. februar 2016 fra Finansdepartementet
- Forventningsdokument for menneskerettigheter
Brev av 1. februar 2016 til Finansdepartementet
- Statens pensjonsfond utland – Evaluering av organiseringen av arbeidet med ansvarlig forvaltning
Brev av 29. januar 2016 til Finansdepartementet
- Statens pensjonsfond utland – Revidert prinsippdokument for ansvarlig forvaltningsvirksomhet
Brev av 4. februar 2016 til Finansdepartementet
- Statens pensjonsfond utland – Investeringsmandat til leder av Norges Bank Investment Management
Brev av 8. februar 2016 til Finansdepartementet
- Protokoll fra møte i Risiko- og investeringsutvalget 14. desember 2015
- Referat fra møte i Revisjonsutvalget 25. januar 2016

34/2016 Hovedstyrets protokoll fra møtet 27. januar 2016

Hovedstyret godkjente protokollen fra møtet 27. januar 2016.

35/2016 Noregs Banks årsmelding for 2015

Saksdokument: Notat av 4. februar 2016 fra KF

Jannecke Ebbesen redegjorde for endringer i rapporten etter hovedstyrets behandling 27. januar. Karen Helene Ulltveit-Moe orienterte om revisjonsutvalgets drøfting og de temaer utvalget var opptatt av, herunder fremstillingen av styreutvalgenes rolle og av hovedstyrets tidsbruk. Revisjonsutvalget har i sin gjennomgang ikke blitt oppmerksom på noe som tilsier en annen vurdering enn administrasjonens tilråding.

Hovedstyret hadde en meningsutveksling og tok Norges Banks årsmelding for 2015 til etterretning. Sentralbanksjefen fikk fullmakt til å ferdigstille årsmeldingen basert på det foreliggende utkastet og hovedstyrets merknader.

36/2016 Norges Banks årsregnskap 2015

Saksdokument: Notat av 4. februar 2016 fra KF

Jannecke Ebbesen og Ørjan Agdesteen presenterte hovedelementene i Norges Banks årsregnskap for 2015. Karen Helene Ulltveit-Moe orienterte om revisjonsutvalgets drøfting og de temaer utvalget var opptatt av, herunder ikke realiserte posters betydning for resultatregnskapet og omtalen av prinsippene knyttet til disponering av årsresultatet. Utvalget har fått tilfredsstillende svar på sine spørsmål, og merket seg enighet mellom ledelse og revisor om vurderingsposter, at det ikke er vesentlige svakheter i internkontrollen, og at revisjonen er gjennomført i henhold til plan. Basert på dette og revisors uttalelse, har ikke revisjonsutvalget blitt oppmerksom på noe som tilsier en annen vurdering enn administrasjonens tilråding.

Aase Aa. Lundgaard oppsummerte Deloitte's 2015-revisjon av Norges Bank. Hun bekreftet at Deloitte avgir ordinær revisjonsberetning og at årsregnskapet etter Deloitte's mening er avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til Norges Bank per 31. desember 2015 og av resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med forskrift om årsregnskap m.m. for Norges Bank.

Hovedstyret godkjente med bakgrunn i dette Norges Banks årsregnskap for 2015 og oversender det til representantskapet for fastsettelse. Sentralbanksjefen fikk fullmakt til å foreta redaksjonelle endringer frem til oversendelse til representantskapet.

37/2016 Årsrapport 2015 – Arbeidsmiljøutvalget i Norges Bank

Saksdokument: Notat av 3. februar 2016 fra KF

Jannecke Ebbesen presenterte hovedelementene i rapporten.

Hovedstyret tok årsrapport 2015 fra Arbeidsmiljøutvalget i Norges Bank til etterretning. Hovedstyret tok den vedlagte presentasjonen av den årlige arbeidsmiljøundersøkelsen (HKI) til orientering.

38/2016 Årsrapport om forvaltningen av Statens pensjonsfond utland i 2015

Saksdokument: Notat av 5. februar 2016 fra NBIM

Yngve Slyngstad redegjorde for hovedelementer i årsrapporten. Karen Helene Ulltveit-Moe orienterte om drøftingen i revisjonsutvalget og de temaer utvalget var særlig opptatt av, herunder forhold knyttet til verdsettelse og hierarkiet for fastsettelsen av virkelig verdi. Utvalget konkluderte med at gjennomgang og diskusjoner ga svar på vesentlige spørsmål, og merket seg enighet mellom ledelse og revisor om regnskapsprinsipper og praksis, ingen vesentlige kjente feil eller ukorrigerede poster og godt samarbeid mellom revisor og ledelsen. Utvalget har i sin gjennomgang ikke blitt oppmerksom på noe som tilsier en annen vurdering enn administrasjonens tilråding.

Hovedstyret hadde en meningsutveksling og tok rapporten til etterretning. Sentralbanksjefen fikk fullmakt til å ferdigstille rapporten basert på det foreliggende utkastet og hovedstyrets merknader.

39/2016 Orientering om aktiviteter under Det norske finansinitiativet (NFI)

Saksdokument: Notat av 4. februar 2016 fra NBIM

Yngve Slyngstad presenterte hovedelementer i årsrapporten for NFI for 2015.

Hovedstyret tok årsrapporten til orientering.

40/2016 Statens pensjonsfond utland (SPU) – Offentlig kvartalsrapportering

Saksdokument: Notat av 4. februar 2016 fra NBIM

Yngve Slyngstad redegjorde for offentlige rapporter om forvaltningen av SPU som skal publiseres i 2016, og om forslag til endringer vedrørende rapporteringen om fondets kvartalsresultater i 2016.

For å kunne offentliggjøre fondets kvartalsresultater så raskt som mulig og tidligere enn i dag, fremmet administrasjonen forslag om at enkelte foreløpige hovedtall for årets første og tredje kvartal legges frem i forbindelse med et presseseminar kort tid etter kvartalsslutt. På et slikt presseseminar skal hovedsakelig andre aktuelle tema om kapitalforvaltningen presenteres. De offisielle kvartalsrapportene med kvartalsregnskap skal på samme måte som i dag, offentliggjøres først etter at de er behandlet i hovedstyret og etter at Finansdepartementet er orientert. Ved fremleggelsen av fondets årsrapport og ved halvårsrapporteringen, skal det avholdes pressekonferanse som i dag.

Hovedstyret hadde en meningsutveksling og presiserte at endringene med presseseminar etter første og tredje kvartal kommer i tillegg til den formelle behandlingen av kvartalsrapportene i hovedstyret. Det skriftlige sammen- draget av de foreløpige hovedtallene skal sendes til hovedstyret og Finansdepartementet før seminaret avholdes. Basert på dette, ga hovedstyret

sin tilslutning til endringene i offentlig rapportering for Statens pensjonsfond utland. Endringene trer i kraft med virkning for første kvartal 2016.

41/2016 Tilråding om utelukkelse – produktbasert kullkriterium

Saksdokument: Notat av 5. februar 2016 fra NBIM
Notat av 8. februar 2016 fra Eierskapsutvalget

Yngve Slyngstad redegjorde for saksfremlegget. Egil Matsen redegjorde for drøftingen i Eierskapsutvalget og de temaer utvalget var opptatt av.

Hovedstyret vedtok å utelukke angitte selskaper fra Statens pensjonsfond utland. Sentralbanksjefen fikk fullmakt til å ta selskaper ut av utelukkelseslisten, dersom NBIM anbefaler dette med bakgrunn i informasjonen som er etterspurt fra selskapene. Hovedstyret orienteres om eventuelle endringer i listen. Finansdepartementet orienteres om vedtaket etter at listen over selskaper er endelig. Sentralbanksjefen gis fullmakt til å sette tidspunkt for offentliggjøring av vedtaket og beslutningsgrunnlaget.

42/2016 Orientering om aktuelle saker

Yngve Slyngstad og Karsten Kallevig orienterte om aktuelle saker i NBIM og NBREM.

43/2016 Internrevisjonens årlige rapport til hovedstyret 2015

Saksdokument: Notat av 4. februar 2016 fra IR

Ingunn Valvatne redegjorde for hovedelementer i rapporten, som oppsummerer internrevisjonens konklusjoner om risikostyring og internkontroll i Norges Bank i 2015. I rapporten oppsummeres også rapporterte revisjoner i 2015. Karen Helene Ulltveit-Moe orienterte om drøftingen i revisjonsutvalget og de temaer utvalget var opptatt av. Revisjonsutvalget har i sin gjennomgang ikke blitt oppmerksom på noe som tilsier en annen vurdering enn internrevisjonens tilråding.

Hovedstyret tok årsrapporten til etterretning.

44/2016 Samlet vurdering av internkontrollen og risikosituasjonen i Norges Bank

Saksdokument: Notat av 4. februar 2016 fra Stab

Karen Helene Ulltveit-Moe orienterte om revisjonsutvalgets drøfting av saken. Utvalget har i sin gjennomgang av sentralbankvirksomhetens virksomhetsrapport for andre halvår 2015, NBIMs rapport om operasjonell risikostyring og internkontroll i 2015 og internrevisjonens årlige rapport til hovedstyret for 2015 ikke blitt oppmerksom på noe som tilsier en annen vurdering enn administrasjonens tilråding.

Hovedstyret hadde på denne bakgrunn en meningsutveksling om risikostyringen og kvaliteten i den interne kontrollen i sentralbankvirksomheten og NBIM. Hovedstyrets vurdering er at internkontrollen i Norges Bank i 2015

er gjennomført på en tilfredsstillende måte, at den operasjonelle risikoeksponeringen i NBIM gjennom året har vært innenfor hovedstyrets definerte risikotoleranse og at den operasjonelle risikoeksponeringen i sentralbankvirksomheten er akseptabel, hensyntatt de risikoreduserende tiltakene som skal gjennomføres i 2016.

Hovedstyrets vurdering oversendes representantskapet. Årlig internkontrollrapport 2015 for NBIM og virksomhetsrapport andre halvår 2015 for sentralbankvirksomheten, samt internrevisjonens årlige rapport, oversendes representantskapet som vedlegg til hovedstyrets vurdering.

45/2016 Revisjonsgjennomgang 1509 Operasjonell risikostyring SBV – Uavhengig rapporteringslinje for direktør GRC

Saksdokument: Notat av 4. februar fra Stab

Sentralbanksjefen innledet.

Internrevisjonen har i tråd med revisjonsplanen for 2015 gjennomført et revisjonsprosjekt om operasjonell risikostyring i sentralbankvirksomheten. For å sikre uavhengig rapporteringsansvar til hovedstyret for risiko- og kontrollfunksjonen, anbefales det at direktør for GRC (styring, risiko og etterlevelse) får en uavhengig rapporteringslinje for disse funksjonene. Direktør for GRC har som Chief Compliance Officer i sentralbankvirksomheten allerede en slik rapporteringslinje i saker om etterlevelse.

Hovedstyret vedtok at det etableres en rett og plikt til uavhengig rapportering til hovedstyret for direktør GRC for risiko- og kontrollfunksjonen.

46/2016 Orientering om den aktuelle pengepolitiske situasjon

Visesentralbanksjefen orienterte om hovedtrekk i den økonomiske utviklingen siden forrige hovedstyremøte.

47/2016 Finansiell risiko og forvaltning av valutareservene – Rapport for fjerde kvartal 2015

Saksdokument: Notat av 4. februar 2016 fra MB

Olav Bø redegjorde for hovedpunkter i rapporten. Karen Helene Ulltveit-Moe orienterte om drøftingen i revisjonsutvalget og de temaer utvalget var opptatt av, herunder regler for overføringer til overføringsfondet og konsekvenser for Norges Bank som følge av kvoteøkningen i IMF.

Hovedstyret tok rapporten til etterretning. Rapporten oversendes representantskapet til orientering. En redigert utgave av rapporten, som kun omhandler valutareservene, publiseres 9. mars.

48/2016 Rapporten «Finansiell infrastruktur 2016» – Forslag til tema

Saksdokument: Notat av 3. februar 2016 fra FST

Sindre Weme redegjorde for forslagene til temaer for rapporten som vil bli behandlet i hovedstyret 11. mai.

Hovedstyret ga sin tilslutning til at de foreslåtte temaene utredes i rapporten «Finansiell infrastruktur 2016».

49/2016 Orientering om aktuelle saker

Sentralbanksjefen orienterte om aktuelle saker i sentralbankvirksomheten.

50/2016 Virksomhetsrapport for andre halvår 2015 – sentralbankvirksomheten

Saksdokument: Notat av 4. februar 2016 fra GRC

Kathrine Stang Ottesen og Ørjan Agdesteen redegjorde for saksfremlegget. Karen Helene Ulltveit-Moe redegjorde for drøftingen i revisjonsutvalget og de temaer utvalget var opptatt av, herunder hendelser med potensielt stor konsekvens, stabilitet i IT-driftsleveranser og oppfølging av leverandør, samt IT-sikkerhet. Revisjonsutvalget har i sin gjennomgang ikke blitt oppmerksom på noe som tilsier en annen vurdering enn administrasjonens tilråding.

Hovedstyret tok virksomhetsrapporten for sentralbankvirksomheten for andre halvår 2015 til etterretning. Rapporten oversendes representantskapet som vedlegg til samlet vurdering av internkontrollen og risikosituasjonen i Norges Bank (sak 44/2016).

51/2016 Virksomhetsrapport Norges Bank 2015

Saksdokument: Notat av 4. februar 2016 fra KF

Jannecke Ebbesen redegjorde for rapporten.

Hovedstyret skal i henhold til punkt 6 i budsjettreglementet, vedtatt av representantskapet 15. november 2012 med siste endringer fra 5. november 2015, rapportere status for samlet ressursbruk for hele Norges Bank ved utløpet av budsjettåret.

Hovedstyret tok virksomhetsrapport Norges Bank 2015 til etterretning. Rapporten oversendes representantskapet.

52/2016 Eventuelt

Det var ingen saker under eventuelt.

Hovedstyrets medlemmer:

lipet Jhu
Kaarsteden U-M
J. P. B. K.
Helde Kuffner

Jon W. Olsen
Dagfinn Olsen
Ståen Fuld
Ed. M.

De ansattes representanter, jf. sak 34-37 og 50-51:

Ed. M.